

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1985. augusztus 2.

kül

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

borbotrány

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1985. augusztus 2. /mti/ - az osztrák hatóságok egyfajta hadijelentést adnak ki naponta a borhamisítók elleni harc frontjáról: csütörtök este már 28 termelő és kereskedő volt letartóztatásban, valamennyien azzal a váddal, hogy az egészségre, sőt, az életre veszélyes etilén-glikollal kevert bort hoztak forgalomba.

a nap fejleménye, hogy először bukkantak a mérgező vegyszerre egy osztrák pezsgőben is, ez újabb csapás a kereskedelemre, amely bort már szinte alig tud eladni. az állami laboratóriumok a glikol mellett most a müborok után kutatnak - alaposnak látszik a gyanu, hogy a bortermelés hulladékait felhasználva készültek ilyen „borok,, is az országban.

a hatóságok egyébként nyomatékosan figyelmeztetnek az etilén-glikollal fertőzött szőlőlé veszélyeire: az italt kisgyermek is fogyasztják, mégpedig a melegben nagy mennyiségben, így kis szervezetükbe könnyen kerülhet veszélyes mennyiségű mérge. a szőlőleveket a hirtre kivonták a forgalomból és - a borokkal együtt - a boltok duzzadó, lepecsételt raktáraiba kerültek. időközben előkészítik az új bortörvényt, amely „a legszigorubb lesz Európában,, ígérk. a minta a szigoru francia rendszer: pontosan előírják az adott szőlőterületen termelhető bor mennyiségét, a fajták nem keverhetők. a palackon pontosan fel kell majd tüntetni az

tl

kül

- 2 -

1985.08.02.

alkohol-, a /maradék/ cukor- és a savtartalmat, szigorúan ellenőrzik a bor utját a termelőtől a fogyasztóig. minőségi bor október 1-től már csak palackban exportálható - mégpedig kötelező állami ellenőrzés után. az ellenzéki néppárt, az üzleti körök nevében azt javasolta: indítsanak „borivási kampányt”, az ártatlanul károsuló bortermelők támogatására. az ötlet bármikor népszerű lett volna ausztriában - ám most aligha talál nagy visszhangra.

ha/hi mj

06.30 020885 1851

-. -

sk0002 4 230 mtik1004

gorbacsov - washingtoni reagálás - apn

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti-apn/ - alig néhány órával miheil gorbacsovnak, az szkp kb főtitkárának hétfőn elhangzott moratorium-javaslatát után a nyugati tömegtájékoztatási eszközök máris a „novemberi szovjet-amerikai csúcstalálkozó elé időzített propagandafogásnak”, minősítették az újabb szovjet békekezdeményezést. nem nevezték viszont annak azt az amerikai lépést, amely a washingtoni nukleáris ambíciók legalizálását célozza: nevezetesen azt, hogy szovjet megfigyelőket hívtak meg a nevadai nukleáris kísérletekre.

az atomfegyver-kísérleteknek az augusztus 6-án, azaz a hirosimai atomtámadás évfordulóján életbe lépő szovjet szüneteltetését egy olyan időszakban javasolta moszkva, amikor a világ közvéleménye reményeket táplál a gorbacsov-reagan találkozó iránt - írja edgar cseporov, az apn szovjet sajtóügynökség hírmagyarozója. a csúcsszintű megbeszéléstől joggal várja azt a világ, hogy komoly ösztönzést ad a két világhatalom közötti kölcsönös megértés és együttműködés megteremtésének.

természetesen nem lehet előre megjósolni, hogy milyen eredménnyel zárul a novemberi genfi csúcstalálkozó - írja az apn kommentátora, mindenesetre jellemző, hogy a washingtoni fél máris előrejelzésekbe bocsátkozik. richard burt külügyi államtitkár - ő az európai és kanadai ügyekben illetékes - óva intett attól, hogy a nyugati országok túlzott reményeket fűzzenek a genfi találkozóhoz. „nehogy olyan benyomás alakuljon ki, hogy az egyesült államoknál változtatnia kell álláspontján a szovjet-amerikai kapcsolatokat javulása érdekében, - mondta burt.

le

kül

- 3 -

1985.08.02.

hasonló hangnemben, a betervezett pesszimizmus jegyében nyilatkozott a csúcstalálkozó várható eredményeiről a fehér ház egyik szóvivője, djerejian, aki szerint a találkozó célja „meglehetősen szerény”, az apn hírmagyarozója felettébb furcsának tartja, hogy washingtonban eddig senki sem kérdőjelezte meg az említett nyilatkozatokat. ebből arra lehet következtetni, hogy az egyesült államok eleve nem akar semmit sem tenni a béke biztosítása, a fegyverkezési verseny megfékezése érdekében.

az viszont tény - írja cseporov -, hogy az amerikai szenátus szerdán 302,5 milliárd dolláros katonai költségvetést szavazott meg 1986-ra. ez az összeg gyakorlatilag biztosítja a pentagon által fontosnak tartott valamennyi fegyver előállításának költségeit. a rendkívüli veszélyes űrfegyverekre a szenátus 2,75 milliárd dollárt irányoz elő, 155,5 milliót a vegyifegyverekre és 150 millió dollárral növelte az mx-rakéták utódjának szánt midgetman rakétákra kért több mint 620 millió dollárt.

ps mj

07.26 020885 2624

-. -

sk0003 4 230 mtik1005

rövid hírek

a dalai láma könyvtára

peking, 1985. augusztus 2. /ap/ujkina/ - több mint negyedszázados szünet után ismét megnyitották a közönség számára tibetben a dalai láma könyvtárát - jelentette az új kina hírügynökség. a lámák lhászában levő nyári palotájában levő épületben az eddigi tízennégy dalai láma által összegyűjtött hatezer értékes könyv, köztük történelmi, vallási, csillagászati és egészségügyi tárgyú kötetek láthatók. a század elején emelt kétszintes épületet három évvel ezelőtt kezdték el restaurálni.

meghalt a francia főnővér

nizza, 1985. augusztus 2. /reuter/ - nyolcvanhat éves korában nizzában elhunyt andré obrecht, aki 1976-ig volt franciaország főnővére - közölték csütörtökön a büntetésvégrehajtó rokonai. obrecht, akinek mindig csuklya fedte fejét a franciaországban, hagyományos kivégzőeszköz, a nyaktiló használatakor, közel húsz évvel ezelőtt vonult nyugdíjba. a krónikások feljegyezték róla, hogy „pályafutása, során összesen 320-szor alkalmazta a nyaktilót. a

le

három méter magasról lesújtó 30 kg-os „óriás-pengét”, utoljára 1977-ben használták franciaországban, majd 1981-ben eltörölték a gyilkosságért járó halálbüntetést az országban.

francia erdőtüz

cannes, 1985. augusztus 2. /reuter/ - csütörtök estére sikerült megfékezni a franciaország déli részén pusztító erdőtüzeket, amelyeket a heves szél, a „misztrál”, gyorsan terjesztett. az oltási munkálatokban helikopterek és katonai repülőgépek is bevetettek. a tűz áldozata lett öt tüzoltó, és 130 személy megsebesült. négy és félezer hektárnyi erdő vált a lángok martalékává. helyi szakértők közölték: a tüzet valószínűleg két magasfeszültségű vezeték összecsapódása okozta. legutóbb 1970-ben volt ilyen pusztító erdőtüz franciaország déli részén. akkor nyolcan vesztették életüket.

kzs-ri ps

07.36 020885 1833

.-.

sk0004 4 230 mtik1006

dél-afrika

durban, washington, london, 1985. augusztus 2. /mti-reuter/afp/ - négy fegyveres csütörtökön meggyilkolta victoria mxenge feketebőrű dél-afrikai ügyvédnőt, az apartheid-elleni harc egyik vezető aktivistáját - közölte a rendőrség. a merénylet az asszony durbani lakása előtt történt. a tettesek kerekét oldottak.

victoria mxenge volt az egyik védőügyvéd a fajüldözött pretoriai rendszer ellen küzdő egyesült demokratikus front /udf/ tizenhat tagja ellen zajló perben. az udf tagjait „államellenes tevékenységgel”, vádolják a hatóságok.

victoria mxenge férjét - aki annak idején szintén részt vett a fajüldözött politika elleni mozgalomban - négy évvel ezelőtt ölték meg, s a tettesek azóta sem kerültek kézre.

az amerikai képviselőház csütörtökön washingtonban nagy többséggel elfogadta a dél-afrikai kormánnyal szemben bevezetendő gazdasági szankciókra vonatkozó törvénytervezetet. robert dole, a szenátus republikánus párti csoportjának vezetője viszont a képviselőházi szavazás után kijelentette: a szenátus csak szeptemberben fog szavazni a pretoria elleni szankciók ügyében. mint

le

ismeretes a törvénytervezet csak azután kerül reagan elnök elé, ha azt a kongresszus mindkét háza elfogadta.

megfigyelők ezzel kapcsolatban utalnak arra, hogy az egyesült államok, bár szavakban elítéli a dél-afrikai fajüldözött rendszert, gyakorlatilag vajmi keveset hajlandó tenni ellene. ezt mutatja többek között, hogy washington nem támogatta az ENSZ BT legutóbbi ülésén azt francia-dán javaslatot, amely szerint önkéntes szankciókat kellett volna hozni pretoria ellen a rendkívüli állapot bevezetése miatt.

margaret thatcher brit és laurent fabius francia kormányfő csütörtökön londonban megbeszéléseket folytatott, amelyeken szóba került a dél-afrikai helyzet is. /franciaország még a múlt hónapban visszahívta pretoriába kinevezett nagykövetét s különböző gazdasági szankciókat fogantatosított a dél-afrikai rendszer ellen. nagy-britannia viszont ellenzi az ilyen intézkedéseket, s képviselője az említett BT-ülésein a szavazáskor az egyesült államokéhoz hasonlóan tartózkodott/.

a találkozó után thatcher kijelentette: „ellenzi az apartheid-rendszert s az egk együtes határozata értelmében konzultációra hajlandó hazarendelni ottani nagykövetét, nem hajlandó azonban a diplomáciai kapcsolatok megszakítására,„.

bill hayden ausztrál külügyminiszter canberrában pénteken bejelentette: konzultációra hazarendelték ausztrália pretoriai nagykövetét.

at ps mj

08.00 020885 2515

.-.

sk0005 4 230 mtik1007

chile - csendőrök

santiago, 1985. augusztus 2. /afp/upi/ - a chilei junta csütörtökön este elmozdította tisztségéből a csendőrség 12 tisztjét és két magasrangú tiszt is benyújtotta lemondását. egy bírósági vizsgálat szerint ugyanis a csendőröknek köze volt ahhoz a nemzetközi közvéleményben nagy felháborodást keltett politikai indítékú gyilkossághoz, amelyet március 29-én a betiltott chilei kommunista párt három tagja ellen követtek el.

le

santiagoóban hivatalos közleményt hoztak nyilvánosságra a csendőrök ellen folytatott vizsgálatról.

a gyilkossági ügyben indított nyomozást négy hónapja egy polgári bíróság kezdte meg annak ellenére, hogy a dél-amerikai országban érvényben lévő törvények szerint a csendőrökkel kapcsolatos ügyek a katonai bíróság hatáskörébe tartoznak. ezért később az ügyet egy katonai bíróság hatáskörébe utalták.

mint emlékeztetés, a chilei kommunista párt három tagját, - josé parada szociológust, santiago nattino kiadótulajdonost és manuel guerrero egyetemi tanárt - elrabolták és brutálisan meggyilkolták őket. a politikai gyilkosságot követő elitélő visszhang arra kényszerítette a pinochet-kormányt, hogy vizsgálatot indítson az ügyben.

kzs ps mj

08.15 020885 1217

-. -

sk0006 4 230 mtik1008

erdő- és bozóttüzek dalmáciában

belgrád, 1985. augusztus 2. /mti/ - a jugoszláv adria-part dalmáciai szakaszának városaiban és falvaiban csütörtök este elrendelték a polgári védelmi alakulatok részleges mozgósítását, hogy megfékezhesék a tucatnyi helyen tomboló erdő- és bozóttüzeket.

ante markovics, a horvát köztársasági kormány elnöke korcsula szigetre érkezett, hogy közvetlenül irányítsa a tíz napja tartó, megfeszített tűzoltási munkákat, amelyekben blato környékén mintegy háromezren vettek részt. ennek ellenére több mint 60 négyzetkilométer területen minden erdő, szőlő, olajfa és egyéb növény a lángok martaléka lett. csara körzetében még hevesebb tűz pusztít.

a huzamosabb ideje tartó szárazság és az utóbbi hetek kánikulai hősége a dalmát tengerparton és a közeli szigeteken rendkívül kiszáritotta a növényzetet, így a legkisebb emberi figyelmetlenség, gondatlanság következtében tűz keletkezhet. június eleje óta mintegy 130 jelentősebb tűz pusztított ezen a vidéken, s milliárd dináros károkat okozott.

már/hi mj

08.17 020885 1061

tl

-. -

sk0007 4 230 mtik1009

szudán - hadgyakorlat

washington, 1985. augusztus 2. /ap/efe/afp/ - a szudáni kormány úgy döntött, hogy haderői nem vesznek részt a jövő hétre tervezett „bright star, 85,” elnevezésű közel-keleti hadgyakorlatban - közölte csütörtökön washingtonban a pentagon szóvivője. a manőverekben mintegy kilenc ezer amerikai katona mellett egyiptomi egységek, és kisebb létszámban jordániai és szomáliai csapatok is részt vesznek.

a szóvivő nem részletezte a szudáni távolmaradás okát. az afrikai ország részt vett az eddig kétszer - először 1981-ben, majd 1983-ban - megrendezett „bright star,” hadgyakorlatokon.

szudán ebben az évben 47 millió dollár katonai segélyt kap az egyesült államoktól, s a segélyeket az április katonai hatalomátvétel után sem függesztette fel az amerikai kormányzat.

ri-gó ps mj

08.19 020885 0829

-. -

sk0008 4 230 mtik1010

hirosima - konferencia

hirosima, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - az atomfegyverek betiltását követelő nemzetközi konferencia kezdődött pénteken hirosimában, a negyven évvel ezelőtti amerikai atomtámadás színhelyén.

a japán háboru_ellenes mozgalom aktivistái által szervezett tanácskozássra huszonhét országból érkeztek békeharcosok és 12 nemzetközi szervezet is elküldte képviselőit.

a résztvevők azt vitatják meg, hogy miként lehetne még hatékonyabban fellépni az atomfegyverkezés betiltásáért, a világűr militarizálásának megakadályozásáért.

gó ps mj

08.22 020885 0582

tl

-. -

sk0009 4 230 mtik1012

usa - irán - fegyvercsempészás

washington, 1985. augusztus 2. /reuter/upi/ - az amerikai szövetségi nyomozó hivatal /fbi/ hat személyt - köztük egy amerikai ezredest és egy iráni kormánytisztviselőt - tartóztatott le. a csütörtökön közölt fbi-hír szerint azzal vádolják őket, hogy mintegy 10 millió dollár értékben fegyvereket, köztük rakétákat akartak iránba csempészni.

az fbi szerint a letartóztatottak főleg amerikai gyártmányú harckocsi-elhárító és légvédelmi rakétákat akartak iránba juttatni, s már egy repülőgépet is beszereztek a hadianyag elszállítására. terveik között szerepelt még francia gyártmányú exocet-rakéták, valamint f-14-es típusú vadászgépek pótalkatrészeinek - köztük 10 repülőgépmotor - szállítása, továbbá egy mozgatható tábori kórház felszerelésének iránba csempészése is.

az egyesült államok 1979 november végén - válaszul a teheráni amerikai nagykövetség elfoglalására - megtiltotta, hogy fegyvereket, hozzájuk való pótalkatrészeket és egyéb katonai berendezéseket exportáljanak iránnak.

hg-at ps mj

08.56 020885 1062

-.-

sk0010 4 230 mtik1013

libanon

bejrut, 1985. augusztus 2. /afp/upi/ - nagyerejű robbanás rázta meg pénteken kora hajnalban a bejruttól északra fekvő kaslik városának keresztények lakta negyedét - közölte a libanon hangja elnevezésű falangista rádió.

a mintegy száz kilogramm robbanóanyagot egy személygépkocsiban rejtették el. a robbanás a libanoni falangista párt helyi szervezete korábbi székházának közelében történt. egyelőre nem tudni, hogy kik követték el az akciót. az első jelentések szerint a robbantás súlyos anyagi károkat okozott.

R

a libanoni fővárosból érkező jelentések szerint péntekre virradóra újra súlyos összecsapások voltak a keresztény és a mohamedán milíciák között a bejrut környéki dombokon, valamint a két városrészt elválasztó ugynevezett zöld vonal mentén. a bejruti állami rádió szerint egy személy meghalt, tizenhárman megsebesültek a harcokban.

kzs mj

09.00 020885 0892

-.-

sk0011 4 230 mtik1014

havannai találkozó - adósságok /1.rész/

simárdi tamás, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1985. augusztus 2. /mti/ - a latin-amerikai országok valódi együttműködésére, egymás iránti fokozott szolidaritására van szükség ahhoz, hogy a térség államai megoldást találhassanak az egyre nagyobb méreteket öltő külföldi eladósodás kérdésében. elsősorban ezt hangsúlyozták a felszólalók havannában a latin-amerikai és karibi országok külföldi adósságproblémájával foglalkozó találkozóon, amelyen 33 ország mintegy 1200 képviselője van jelen.

a felszólalók döntő többsége egyetértett abban, hogy a latin-amerikai népektől nem lehet olyan áldozatokat kiereszokolni, amelyek segítségével teljesíteni lehetne az esedékes törlesztéseket. juan bosch, a dominikai köztársaság volt államfője országa szempontjából számokkal is bizonyította ezt. chile adóssága az elmúlt években meg többszöröződött, egyes becslések szerint már eléri a 23 milliárd dollárt - jelentette ki patricio hales chilei küldött, a baloldali pártokat tömörítő népi demokratikus mozgalom országos vezetője. az eltelt években ugyanakkor visszafogták a közkiadásokat, a széles néprétegek életszínvonala jelentősen romlott - mutatott rá a szónok. ezzel egyidejűleg a diktatura elnyomó gépezetének minden eszköz a rendelkezésére áll, hogy védelmezze a kiváltságosok érdekeit. mivel a pinochet-rezsím nem a tömegek javára használta fel a felvett dollármilliárdokat, nem lehet elvárni a chilei néptől, hogy súlyos áldozatokat hozzon azok visszafizetésére - mondta hales.

ez a gondolat előbukkant jorge fernandez maldonado volt perui miniszterelnök beszédében is. tudatosítani kell a tömegekben, hogy a felvett kölcsönöket a jobboldali kormányok a saját céljaikra használták fel - jelentette ki. ennek egységes felismerése - tette

R

hozzá - rendkívüli jelentőségű lenne az egész térség számára. a malvin/falkland/-szigetekért 3 évvel ezelőtt vívott háború megmutatta, mit várhat latin-amerika a pánamerikanizmustól. azóta tisztábban látjuk, mit kell tenni, és a 360 milliárd dollárt meghaladó adósságok most ismét közös fellépésre sürgetnek bennünket - mondta az egykori tábornok-miniszterelnök. /folyt./

sr/hn mj

09.10 020885 2195

-.-

sk0012 4 230 mtik1015

havannai találkozó - adósságok /2.rész/

Leon roldos aguilerá volt ecuadori alelnök kijelentette, hogy az egyesült államok ellenőrzést gyakorol a nemzetközi pénzügyi szervezetek felett. a politikus sürgette a nemzetközi pénzügyi rendszer átalakítását. latin-amerika nem tudja kifizetni a külföldi adósságát, mert exportbevételei ezt nem teszik lehetővé. bár országaink az elmúlt tíz évben megkétszerezték bevételeiket, még a kamatok kifizetésére sincsenek meg a szükséges forrásaink - mondta az ecuadori politikus.

ettől eltérő tartalmu felszólalást hallhattak a jelenlévők enrique garcia vazquez-tól, raul alfonsin argentin elnök személyes megbízottjától. argentina álláspontja szerint tárgyalásokra lenne szükség a hitelező intézményekkel. a felszólalásból kiderült: argentina azzal számol, hogy folytatódik az adósságok visszafizetése, bár elismeri, hogy az adósságok igencsak fékezik a térség országainak fejlődését.

sergio ramirez nicaraguai alelnök felszólalásában hangsúlyozta, hogy országa jelentős külföldi adósságot örökölt a somoza-diktatúrától. az ország gazdasági nehézségei az elmúlt években egyre fokozódtak az amerikai gazdasági blokádnak és a kényszerűen magas katonai kiadások miatt.

x x x

buenos aires, 1985. augusztus 2. /pl/ - a külföldi adósságok problémája minden eddiginél nagyobb ellentétekhez vezetett a latin-amerikai országok és az egyesült államok között. ebben a kérdésben az ellentétek mélyebbek, mint amilyenek a malvin-szigetek miatt az argentin-brit háborúban tanúsított washingtoni magatartás miatt támadtak az egyesült államok és déli szomszédai között - állapította meg az argentin kommunista párt elméleti folyóirata.

le

a „nueva era„ című lap a dél-amerikai kommunista pártok 1984-ben buenos airesben és a latin-amerikai, valamint karibi kommunista pártok 1985-ben havannában tartott tanácskozásainak állásfoglalásaira emlékeztető elemző írásában.

sr/hn gó mj
09.15 020885 1937

-.-

sk0013 1 230 mtik1016

izraeli bombázás

bejrut, 1985. augusztus 2. /mti-afp/ - bombatámadást intézett az izraeli légierő a szíriai nemzeti szocialista párt nevű libanoni szervezet központja ellen a bekáa völgyében - közölték a helyszínen tartózkodó tudósítók. a párt központját telibe találta a bombázás.

megfigyelők utalnak arra, hogy a libanon területén izraeli katonai alakulatok ellen gépkocsin végrehajtott robbantásos akciókat az említett szervezet tagjai hajtották végre. az izraeli légierő a pénteki támadást feltehetően újabb megfélemlítő csapásnak szánta.

gl mj

09.29 020885 0576

-.-

sk0014 4 230 mtik1017

irak - irán

bagdad/nikózia, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - újabb harcokról érkeztek jelentések az iraki-iráni frontról.

az iraki hadsereg főparancsnokságának legutóbbi közleménye szerint az iraki légierő harci helikopterei az elmúlt huszonnégy órában összesen 25 bevetést hajtottak végre a front északi szakaszán.

a közlemény szerint iraki felderítő alakulatok az ellenség hátszögében megsemmisítettek hat iráni katonai őrhajót.

le

az iraki tüzéség az iráni mandali és el-azáir városokat lőtte.

az irna iráni hírügynökség tüzéségi párbajokról közölt jelentéseket a front több szakaszáról; az elmúlt huszonnégy órában az iráni nehéz tüzéség iraki területeken levő katonai célpontokat ágyuzott, az ellenség veszteségeket szenvedett élőerőben és technikában.

gó mj

09.31 020885 0810

-. -

sk0015 4 230 mtik1018

olasz kormány - bizalmi szavazás

róma, 1985. augusztus 2. /reuter/ap/efe/ - bizalmat szavazott Bettino Craxi ötpárti koalíciós kormányának csütörtök este Rómában az olasz szenátus. a testület 165 szavazattal, 95 ellenében ezzel támogatásáról biztosította a kormány ujjonnan kidolgozott gazdasági programját az infláció jelentős visszaszorítására és az olasz termékek külföldön való versenyképességének növelésére.

csütörtökön visszavonta lemondását Giovanni Goria kincstárügyi miniszter és Carlo Ciampi, a Banca d'Italia, az olasz központi bank kormányzója, akik a július 19-i líra-válság miatt őket ért bírálatot követően nyújtották be lemondásukat. Goria bejelentette: sikerült tisztázni a nézeteltéréseket a kormányfővel. megfigyelők a két miniszter visszalépését úgy értéklik, hogy az jelentősen enyhített a helyzeten, amely legsúlyosabb esetben a kormány bukását is okozhatta volna.

Craxi a parlamentben a héten elmondott beszédében „elképesztőnek és megmagyarázhatatlannak” nevezte, hogy egy állami vállalat és egy állami bank szerepet játszott a líra összeomlásában. ugyanakkor kijelentette, nem vonja kétségbe az olasz nemzeti bank autonómiáját, s továbbra is bizalommal van a bank és elnöke iránt.

pénteken a parlament alsóházában rendeznek bizalmi szavazást az ügyben az olasz parlament nyári szünete előtt.

július 19-én a „fekete pénteken”, ezen a napon történt a több mint kétszáz emberéletet követelő gátszakadás is Észak-Olaszországban/ a líra csaknem husz százalékot veszített a dollárhoz viszonyított értékéből. a líra küszöbönálló leértékeléséről terjedő hírek közepette az olasz nemzeti valuta

árfolyamzuhanását az is elősegítette, hogy az eni olasz állami olajtársaság - éppen a leértékeléstől tartva - 125 millió dollár vásárlására adott utasítást bankjának, mégpedig azonnal és „bármilyen áron”, az olasz központi bank, mivel amúgy is küszöbön állt a leértékelés, nem avatkozott be a líra védelmében. végül is a kincstárügyi miniszter rendelte el a lírában kötött ügyletek tilalmát a milánói tőzsdén.

mint ismeretes a közös piac pénzügyi bizottsága az olasz kormány kérésére egy nappal később bázelben tartott rendkívüli ülésén úgy határozott, hogy hat százalékkal leértékelik a lírát a nyugat-európai pénzügyi rendszer /ems/ többi valutájához képest.

pf-gl ps mj

10.48 020885 2334

-. -

sk0016 4 230 mtik1019

helsinki - l, humanité

párizs, 1985. augusztus 2. /mti/ - a l, humanité a helsinki ünnepségek mérlegét megvonva hangsúlyozza: helsinki nemcsak ünnepi ceremóniák zajlottak le, hanem e találkozó több módon is hozzájárult a kelet-nyugati kapcsolatok bizonyos fokú enyhüléséhez s talán ahhoz is, hogy azok a nagyobb kölcsönös bizalom, a biztonság és együttműködés irányában fejlődjenek. nagy jelentőségű, hogy egyetlen külügyminiszter sem vonta kétségbe a helsinki záróokmány s az elmúlt évtized eredményeinek megőrzését s azt, hogy jobban érvényesíteni kell a közös megegyezéssel elfogadott elveket.

az ünnepség kapcsán rendezett kétoldalu találkozók lehetővé tették az ősszel sorra kerülő két magasszintű találkozó konkrétabb előkészítését is. még nem lehet tudni, milyen döntések születnek majd Mihail Gorbacsovnak Francois Mitterranddal és Ronald Reaganal tartandó találkozóin, de már e csúcstalálkozók kilátása is hozzájárul a légkör megjavításához s a stockholmban, budapestben, genfben és bernben rövidesen meginduló tárgyalások előmozdításához - írja a francia kommunista párt lapja.

ds/hn mj

11.17 020885 1128

le

-. -

1985.08.02.

sk0017 4 230 mtik1020

a szerkesztőségek figyelmébe!

heti várható

1985. augusztus 2. /mti/

augusztus 5. hétfő

- dakarban nem kormányiszervek részvételével ensz szimpoziomot rendeznek a palesztin kérdésről

augusztus 6. kedd

- a tervek szerint beiktatják az új bolíviai elnököt

- hirosima és nagaszaki bombázásának napja, a nukleáris fegyverek betiltásáért folyó harc akciónapja

- a szovjetunió ettől a naptól kezdve minden atomfegyverkísérletet beszüntet 1986 január 1-ig

augusztus 7. szerda

- a tervek szerint casablancában arab csucsértekezletet rendeznek, amelyen az arab álláspontot egyeztetik nemzetközi kérdésekben /eredetileg a palesztin kérdésről akarta összehívni ii. hasszán marokkói uralkodó/

augusztus 8. csütörtök

- ii. jános páp pápa afrikai körútjának első állomására togóba érkezik /10-ig/

augusztus 9. péntek

1985.08.02.

augusztus 9., péntek

- new yorkban megkezdődik az ensz apartheidellenes bizottságának rendkívüli ülése

augusztus 10., szombat
------ ii. jános ^{pápa}pál/elefántcsontparton tesz rövid látogatást, majd kamerunba utazik tovább.augusztus 11., vasárnap

- regionális konferenciát rendeznek a togói fővárosban, Loméban afrika biztonságáról, fejlesztéséről és a leszerelésről.

pf ps mj

11.22 020885 1493

--

sk0018 4 230 mtik1022

vit - hámosi csaba nyilatkozata /1. rész/

m. lengyel lászló és stuber sándor, az mti tudósítói jelentik:

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - moszkvában befejezéséhez közeledik a xii. világifjúsági és diáktalálkozó. a tematikus vitaközpontokban már összegzik az eszmecserék tapasztalatait, utolsó fellépéseiket tartják a művészek, - a fesztivál résztvevői bucsuzni készülődnek a szovjet fővárostól. az mti munkatársai arra kérték hámosi csabát, az mszm politikai bizottságának tagját, a kisz kb első titkárát, hogy összegezze a magyar küldöttség vezetőjeként szerzett egyhetes tapasztalatait.

- mindenekelőtt: nehéz túlbecsülni annak jelentőségét, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben, hét éves szünet után ismét találkozott a világ ifjúsága - kezdte fesztiválzárás előtti összegzését hámosi csaba. - a vit- rendezvények mással össze nem hasonlítható hangulata mindig nagy lendületet adott a haladó, békeszerető fiatalok együttműködésének, s az is történelmi tapasztalat, hogy a nemzetközi politika kedvező jelenségei egymást erősítve javíthatják az enyhülés irányzatának esélyeit. erre számítnak most is, hiszen a világifjúsági találkozó időpontja egybeesett a helsinki záróokmány aláírásának 10. évfordulójával

kapcsolatos megemlékezésekkel és azzal a bejelentéssel, hogy a szovjetunió augusztus 6-tól egyoldalúan beszünteti a nukleáris kísérleti robbantásokat. remélem, hogy erre az évre úgy tekintünk majd vissza, mint a világpolitika pozitív folyamatait felerősítő esztendőre. ezt szolgálta a moszkvai vit is, a különböző világnézeti fiatalok párbeszéde, az ismerkedés egymással, más népek társadalmi fejlődésével, kulturájával.

- a fesztivál hatása mindig később jelentkezik, akkor, amikor a küldöttek hazatérnek, s élményeiket megosztják otthon maradt társaikkal. a rendezvénysorozatot azonban már most sikeresnek értékelhetjük. az egyébként gondosan előkészített megnyitónapség apró technikai hibája csak rövid ideig hátráltatta néhány küldöttség munkáját. a tematikus központokban néha kifejezetten élénk vita folyt, az utcák hangulatát pedig minden szónál beszédesebben örökítették meg a film- és a fényképfelvételek. /folyt./

st-le/im pi

13.59 020885 2187

-. -

sk0019 4 230 mtik1023

vit - hámosi csaba nyilatkozata /2. rész/

- a magyar fiatalok hagyományosan a fesztiválmozgalom aktív résztvevői. a kisz ezuttal is az elsők között csatlakozott a moszkvai vit gondolatához, s szívesen vállaltuk, hogy - a korábbi fesztiválok szerzett tapasztalatainkat felhasználva - ismét betöltjük a találkozó kincstárnoki funkcióját. e rendkívül széles körű, gondos munkát igénylő tisztség ellátásával sikerült hozzájárulnunk nemcsak a rendezvénysorozat zökkenőmentes lebonyolításához, hanem ahhoz is, hogy néhány nehéz helyzetben levő ország fiataljai is képviselthessék magukat moszkvában. szakértőink felkészülten, érdemi hozzászólásokkal vettek részt a fesztivál politikai munkájában, s ugyancsak elégedettek lehetünk a magyar nemzeti klubban és más moszkvai helyszíneken rendezett kulturális programjaink fogadtatásával. az egy hét során számos baráti találkozón is részt vettünk más országok fiataljaival. úgy érzem: mindazok, akik küldöttként vagy turistaként jelen lehettek a moszkvai vit-en, élményekkel feltöltődve dolgozhatnak tovább - most már a hétköznapi életben - a békéért, a népek közötti barátságért.

st-le/im pi

14.02 020885 1153

-. -

sk0020 4 230 mtik1024

francia polinézia - nukleáris

ranotonga /cook-szigetek/, 1985. augusztus 2. /reuter/ - francia polinézia népszavazást kíván rendezni a térségben folyó francia nukleáris kísérletek ügyében - nyilatkozta az aap ausztrál hírügynökségnek gaston flosse, a szigetek kormányzótanácsának elnöke.

a népszavazás ügyét a terület parlamentjének novemberi ülésén terjesztik elő. a terv elfogadásának pedig aligha lesz akadálya, mivel a terület valamennyi politikai pártjának elvi egyetértését bírja - mondotta

francia polinézia franciaország három csendes-óceáni tengerentúli területének egyike. magába foglalja többek között a mururoa korallzátonyt is, ahol 1966 óta a francia kísérleti nukleáris robbantásokat végrehajtják. a területen francia kézben vannak a katonai ügyek, valamint a törvényhozás és a választási rendszer feletti ellenőrzés. franciaország mindaddig válasz nélkül hagyta a terület igényét a nukleáris kísérletekkel kapcsolatos népszavazásra.

gaston flosse nem sokkal azelőtt nyilatkozott, hogy a cook-szigeteken megkezdődik a térség államai és még függő területei vezetőinek évenként ismétlődő találkozója, amelyen várhatóan ezuttal is elítélik a térségbeli nukleáris kísérleteket. a térség államai egyre nagyobb erővel szorgalmazzák, hogy a csendes-óceán déli részét nyilvánítsák atomfegyver-mentes övezetté.

pf ku pi

14.04 020885 1364

-. -

sk0021 4 230 mtik1025

vit - űrhajósok sajtóértekezlete

kovács b. sándor, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - vlagyimir dzsanibekov és viktor szavinih, a szaljut-7—szojuz t-13—kozmosz-1669 orbitális űrkomplexumon dolgozó két űrhajós is tagja a xii. világifjúsági és diáktalálkozón résztvevő szovjet küldöttségnek. feszített munkájuk mellett is igyekeznek figyelemmel kísérni a vit eseményeit. erről szóltak pénteki sajtóértekezletükön, amelyre rendhagyó módon került sor: az előzetesen feltett kérdésekre adott válaszokat videoszalagra rögzítették, s azt vetítették le a sajtó képviselői előtt.

a kozmonauták elmondták: számos alkalommal volt lehetőségük rádióriportokat hallgatni és filmfelvételeket megtekinteni a vit nagyobb szabású rendezvényeiről. büszkék vagyunk arra, hogy békés célú űrkutatási programban vehetünk részt, s számos feladatot - például a mezőgazdaság céljait szolgáló kurszk-85 elnevezésű kutatási programot - más nemzetek tudósaival és szakembereivel együtt végezhetünk - mondotta dzsanibekov és szavinih. szóltak arról is, hogy a világűrben nem látszanak az országhatárok. a föld törékenynek és sebezhetőnek látszik a kozmoszból, éppen ezért nem szabad bolygónkat fenyegetésnek kitenni a világűrben. a földet meg kell óvni, s ez éppen a jelenlegi nemzedék - köztük a fiatalok - feladata - tették hozzá.

a sajtóközpontban személyesen is jelen volt az interkozmosz-program keretében a világűr megjárta űrhajósok többsége, köztük farkas bertalan is, akit születésnapja alkalmából virágcsokorral köszöntöttek a figyelmes házigazdák. a kozmonauták szóltak arról, hogy az embereknek meg kell tanulniuk békében élni és megérteni egymást. ha ez sikerül, akkor minden más nehézség könnyen megoldható. mindazoknak, akik csillagháborús elképzeléseken törnek fejüket, egyszer a világűrben kellene szemlélniük földünket, s akkor lemondásuk kalandor terveikről - állapították meg az űrhajósok.

kr/hn pi

14.09 020885 1961

-.-

sk0022 4 230 mtik1026

űrhajósok a magyar nemzeti klubban - vit /1. rész/

m. lengyel lászló és nagy attila, az mti tudósítói jelentik:

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - a xii. világifjúsági és diáktalálkozó hatodik napján, pénteken, a fesztiválon résztvevő űrhajósok egy csoportját látták vendégül a magyar nemzeti klub fórum-sorozatán. a beszélgetésen, amelyet farkas bertalan, a magyar népköztársaság űrhajós-ezredese vezetett, a román dimitru prunariu, a bolgár georgi ivanov, a kubai arnaldo tamayo mendez és a francia jean-loup chretien válaszolt a szovjet és a magyar fiatalok kérdéseire.

a fórum résztvevői farkas bertalantól - aki csütörtökön űrhajóstársai körében ünnepelte 36. születésnapját - arról tudakozódtak, a fesztivál idején hogyan tudnak találkozni egymással a kozmonauták. a magyar népköztársaság űrhajós-ezredese elmondotta: több nagygyűlésre, konferenciára meghívták őket, ezeket az alkalmakat nemcsak baráti, de szakmai jellegű beszélgetésekre is felhasználták. kiemelte: az űrhajósok között nemzeti hovatartozásuktól függetlenül, igen erős a barátság.

a kubai űrhajóstól a kondíció megőrzése felől érdeklődtek a fórumon. arnaldo tamayo elmondta: naponta kétszeri futással, illetve különféle tornaszerekkel, erőgépekkel végzett edzésekkel igyekeznek megtartani fizikai erőnlétét, mert tudja, hogy az űrutazásnál nélkülözhetetlen a kiváló szellemi és testi kondíció.

- reméli, hogy még egyszer eljuthat a kozmoszba? - vetették közbe a hallgatók.

- igen - válaszolta félig tréfásan -, ehhez megvan az erőm, a kedvem, az eltökéltségem, csak egy hordozórakétára van szükség.

az egyesült államok csillagháborús elképzeléseivel, a „hadászati védelmi kezdeményezéssel”, kapcsolatban georgi ivanovnak tettek fel kérdéseket. a bolgár űrhajós kifejtette: mindannyiunk számára a legfontosabb a béke megőrzése, mert csak így nyílhat lehetőség civilizációnk további fejlődésére. az egyesült államok vezetése a védelmi szándékokat hangoztatva a világűr felfegyverzésére törekszik, s ez komoly veszélyt jelent az emberiség jövőjére nézve. az ucynévezett hadászati védelmi kezdeményezés megvalósításával sok olyan szerkezet kerülhet a világűrbe, amellyel néhány perc alatt végrehajtható egy pusztító erejű támadás. a

nyugat-európában elhelyezett közepes hatótávolságu rakéták is azért jelentenek fokozott veszélyt, mert az interkontinentális rakéták 20-28 perces repülési idejével szemben ezeknek a célbajuttatásához már 6-8 perc is elegendő. /folyt./

na-le/im pi

15.07 020885 2502

-. -

sk0023 4 230 mtik1027

űrhajósok a magyar nemzeti klubban - vit /2. rész/

a fesztivál jelszava - az antiimperialista szolidaritásért, a békéért és a barátságért - pontosan kifejezi az űrhajósok szándékát is - tette hozzá farkas bertalan, s reményét fejezte ki, hogy a különböző nemzetek fiataljai mindent megtesznek a haladó erők összefogásáért, a föld és a világűr békéjének megőrzéséért.

a francia kozmonautától az ufo-kkal kapcsolatos híresztelésekről tudakozódtak a fórum résztvevői. jean-loup chretien azt válaszolta: a kérdést nem fantazmagóriaként kell vizsgálni, hanem azzal a megközelítéssel, hogy a kozmoszban más értelmes lények is élhetnek. ma még azonban a tudomány nem tud végleges választ adni erre a problémára.

a román űrhajóst a jövőbeni kozmikus utazásról kérdezték. dumițru prunariu úgy jellemezte a jövő űrhajóját, hogy az nemcsak földközeli, hanem csillagközi utazásra is alkalmas lesz. ehhez új hajtóanyagra - az atomenergia felhasználására - lesz szükség. türelmetlenségre semmi ok - mondotta -, hiszen az űrtudomány még csak háromévtizedes multra tekinthet vissza.

az eszmecserét követően újabb űrhajósokat látott vendégül a magyar nemzeti klub. a fórumon résztvevő kozmonautákhoz a lengyel mirosław hermaszewski, az ndk-beli sigmund ja:hn és a szovjet pjotr klimuk csatlakozott.

na-le/im pi

15.09 020885 1332

-. -

sk0024 4 230 mtik1028

gorbacsov - szvsz

prága, 1985. augusztus 2. /mti/ - a szakszervezeti világszövetség /szvsz/ pénteken nyilatkozatban üdvözölte mihaíl gorbacsovot, az szkp kb főtitkárának azt a bejelentését, hogy a szovjetunió egyoldaluan felfüggeszti a kísérleti atomrobbantásokat. a prágai székhelyű szervezet rámutatott, hogy az újabb szovjet kezdeményezés a korábbi konstruktív szovjet javaslatokra épül, amelyek az atomfegyverkezési hajszára megfékezéséért, és azután a nukleáris fegyverek felszámolását célozzák.

ha az egyesült államok és az atomfegyverrel rendelkező más országok csatlakoznának ehhez a javaslathoz, és a szovjetunióhoz hasonlóan lemondanának az atomfegyver elsőként való alkalmazásáról, ez a nukleáris leszerelés felé tett első lépést jelentené - állapította meg az szvsz nyilatkozata. -sajnálatos viszont, hogy az egyesült államok kormányzata nem reagált pozitívan a szovjet javaslatra, hanem ehelyett kitart a fegyverkezési verseny fokozására és annak a világűrre történő kiterjesztésére irányuló tervei mellett, akadályozva ilyen módon bármilyen előrelépést a genfi szovjet-amerikai tárgyalásokon.

a szakszervezeti világszövetség elítélte ezt az amerikai álláspontot és felszólította a világ dolgozóit és szakszervezeteit, hogy követeljék: valamennyi nagyhatalom haladéktalanul jelentsen be moratóriumot a nukleáris robbantásokra. a nyilatkozatban felhívással fordult a világ szakszervezeteihez, hogy a hirosimai és a nagaszaki atomtámadás negyvenedik évfordulójának napjaiban, valamint szeptember 1-én, a szakszervezetek béke- és leszerelési nemzetközi akciónapján fokozzák harcukat a háboru veszélye ellen.

gr/im pi

15.14 020885 1650

-. -

sk0025 4 230 mtik1029

nakaszone - szovjet moratórium

moszkva, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - egyes japán politikusok hivatalos nyilatkozataikban inkább washington véleményére adnak, mint a saját közvéleményük reagálására - írta a taszsz pénteki kommentárjában, amelyben a japán kormányfőnek a szovjet moratóriummal kapcsolatos álláspontját taglalta.

nakaszone az amerikai nbc televízióknak adott csütörtöki nyilatkozatában azt mondta, hogy ez a szovjet békekezdeményezés „nem elegendő... negatív állásfoglalását azzal próbálta indokolni, hogy a szovjetek által javasolt moratórium nem ellenőrizhető. erre a nyilvánvalóan kiagyalt érvre - amelyet mellesleg komoly tudósok és szakértők cáfolnak - hivatkozik washington is - mutat rá a taszsz, s hozzáfűzi, hogy nakaszone csupán az amerikai kormányzat verzióját ismételteti.

a hirosimai és a nagaszaki tragédia újból arra figyelmeztet, hogy teljesen be kellene tiltani és meg kellene semmisíteni az atomfegyvereket. ehhez pedig az atomfegyver-kísérletek beszüntetése vezethetne el.

ht ku pi

15.18 020885 1048

-.-

sk0026 4 230 mtik1030

katonai űrhajózás - taszsz

new york, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - a taszsz hírügynökség pénteken new-yorki keltezésű jelentésében arról számolt be, hogy az egyesült államokbeli colorado államban egy különleges kozmikus központ épül, amelynek az a feladata, hogy programokat dolgozzon ki szupertitkos katonai felszereléseket hordozó űrhajók irányítására. ez lesz a világ egyik legnagyobb katonai űrkísérleti központja.

a szovjet hírügynökség a hirhez kapcsolódva az nbc amerikai televíziót idézi, amely szerint „senki sem tudja, hogy mennyibe kerül majd az űrfegyverkezési program, és mennyire lesz megbízható... az interkontinentális ballisztikus rakéták mellett ugyanis ott vannak az egyéb nukleáris eszközök: a harcászati rakéták, a nagy hatótávolságú robotrepülőgépek, tüzérségi atomtöltetek, stb., stb. vagyis a rakétaelhárító rendszer nem küszöböli ki az atomháború

veszélyét, a világot nem új technológiákkal kell biztonságossá tenni - állapítja meg az nbc -, hanem politikai és diplomáciai erőfeszítésekkel. a világ megmentését nem a laboratóriumokban, hanem a tárgyalóasztalnál kell keresni - idézi végezetül a taszsz az amerikai televíziós társaság véleményét.

ht ku pi

15.27 020885 1208

-.-

sk0027 4 230 mtik1031

vit - a szovjetunió napja

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - a házigazdák a szovjetunió napját rendezték meg pénteken, a xii. világifjúsági találkozó utolsó-előtti napján.

kora délelőtt kezdődött a program, amikor a fesztivál legfiatalabb résztvevői, a moszkvai uttorók köszöntötték a vit küldötteit a moszkvai városi uttorópalota előtti parkban. a köszöntő beszédek elhangzása után hatalmas játszóparkká változott a lenin-hegyi palota. a vit-küldöttek együtt énekeltek, táncoltak a gyerekekkel, közösen mérték össze tudásukat a tréfás népi ügyességi játékokban, majd sok száz fős békemenetben vettek részt a lenin-hegyen át vezető sugárúton.

a délelőtt második felében a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének, a moszkvai városi tanács végrehajtó bizottságának, a szovjetunió sok kormányzati intézményének, köztük hét minisztériumának, társadalmi szervezeteinek vendégei voltak a vit-küldöttek. a házigazdák a szovjetunió, s elsősorban a szovjet fiatalok életének különböző területeiről adtak tájékoztatást a vendégeknek, majd kötetlen beszélgetés során válaszoltak a külföldi fiatalok kérdéseire.

délután az előző moszkvai világifjúsági találkozó napjait felidéző helyszínen, a fesztivál utca melletti barátság parkban avatták fel a xii. vit emlékművét, amelynek virágzó ágat, és rajta ülő galambokat tartó fiú- és lányalakja a béke gondolatát szimbolizálja.

ugyancsak a délutáni órákban a vit-küldöttek a moszkvaiak munkájával ismerkedhettek meg közelebbről, amikor látogatást tettek 121 moszkvai és moszkva környéki üzemből, találkoztak az ottani dolgozó kollektívákkal.

este még kötetlenebb formában folytatódott ez az ismerkedés. sok száz moszkvai családnál vendégeskedtek ezen az estén külföldi fiatalok, hogy még közelebbről megismerjék vendéglátóik mindennapjait, életkörülményeit.

különösen gazdag volt a pénteki nap kikapcsolódást biztosító szabadidős, kulturális programja. este a város valamennyi színházában és szabadtéri színpadán szovjet művészegyüttesek léptek fel. a luzsnnyiki stadionban rendezték meg a szovjet nemzeti gálaestet. a gorkij-parkban este nyolc órától késő éjszakáig utcabáli tartottak, a rosszija szálló koncerttermében az egyetemisták nemzetközi bálját rendezték meg.

fl/im pi

15.52 020885 2321

-. -

sk0028 4 230 mtik1032

várkonyi péter - helsinki

helsinki, 1985. augusztus 2. /mti/ - péntek délelőtt várkonyi péter külügyminiszter helsinki-ben látogatást tett a magyar kulturális és tudományos központban, amely egyebek között otthont ad a finn-magyar társaság központi szervezetének is.

a magyar diplomácia vezetőjét heikki koski, a baráti társaság elnöke és az elnökség több más tagja köszöntötte a székházban. a meghitt beszélgetésen heikki koski tájékoztatta a vendégeket a hétezer tagot számláló baráti társaság szerteágazó tevékenységéről és a finn-magyar testvérvárosi kapcsolatok fejlődéséről.

x x x

Mu

várkonyi péter péntek délután hazaérkezett helsinki-ből, ahol az európai biztonsági és együttműködési értekezlet záróokmánya aláírásának tizedik évfordulója alkalmából rendezett külügyminiszteri találkozón vett részt. várkonyi pétert mikko jokela, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője fogadta a ferihegyi repülőtéren.

gn/im pi

15.58 020885 1016

-. -

sk0029 4 230 mtik1033

olasz terroristák - felmentés?

bari, 1985. augusztus 2. /upi/afp/ap/ - nem kizárt, hogy az 1969-es milánói bombamerénylet négy fővádlottjának ügyében csütörtökön hozott felmentő ítéletet semmisnek nyilvánítják, és harmadszor is perújrafelvétel lesz. olasz igazságügyi forrásokból származó értesülések szerint a kihallgatásokat folytatják, mivel újabb tisztázatlan kérdések merültek fel.

a bari fellebbviteli bíróság csütörtökön „elegendő bizonyíték hiányában,, - immár másodízben - felmentette a hat és fél hónapja tartó per négy újfasiszta, anarchista vádlottját, és további három másodrendű vádlott ügyében is hasonló ítéletet hozott.

a milánói mezőgazdasági bank épülete előtt 1969. december 12-én elkövetett pokolgépes merénylet lényegében az olasz terrorhullám nyitányát jelentette. a „piaza fontanai tömeggyilkosság,, névre keresztelt merénylet annakidején 16 ártatlan járókelő halálát okozta, 87-en pedig megsebesültek.

az első ítéletet 1979-ben hozták: akkor az újfasiszta freda és ventura, valamint egy szélsőjobboldali újságíró, giannettini életfogytiglani, az anarchista valpreda pedig négy és fél évi börtönbüntetést kapott, mivel a milánói merénylet kitervelésének és végrehajtásának vádjában bűnösnek találták őket. két évvel később /1981-ben/ az első fellebbviteli perben freda és ventura büntetését tizenöt évre mérsékeltek, de később mind a négy fővádlottat felmentették. az ügy nagy felháborodást váltott ki, elsősorban baloldali körökben, ezért a semmitűszék három évre rá perújrafelvételt rendelt el.

Mu

a bari bíróság a terroristákat felmentő ítéletét a bolognai merénylet ötödik évfordulójának előestéjén hozta meg. a bolognai pályaudvaron 85 ember életét oltották ki.

ág ku pi

16.04 020885 1741

-. -

sk0030 4 230 mtik1034

helsinki - Le monde

párizs, 1985. augusztus 2. /mti/ - a Le monde vezércikkében azt írja, hogy kétféleképpen lehet megítélni a helsinki ben lezajlott ünnepeket, lehet szkeptikusan vélekedni, de fel lehet tenni egy rózsaszínűbb szemüveget is.

a lap az utóbbi megítélés mellett foglal állást s rámutat: mintegy kétszáz kétoldalu találkozó zajlott le helsinki ben, s ezek nagyon hasznos eszmecserekre adtak alkalmat. világossá vált, hogy a kelet-nyugati párbeszéd ismét megindul. igaz, az amerikai és a szovjet külügyminiszter találkozásjáról nem szivárgott ki konkrét eredmények híre, de jelentőségteljes, hogy mindkét delegáció csaknem azonos módon hangsúlyozta e találkozó hasznos voltát, szívélyes légkörét, és azt mindkét részről „termékenynek,, minősítették.

roland dumas francia külügyminiszter úgy vélekedett, hogy a konferencia „még nem az enyhülés légkörében, hanem inkább enyhült légkörben,, zajlott le. de ha arra gondolunk, milyenek voltak a kelet-nyugati kapcsolatok még hat hónappal ezelőtt is, meglepőnek kell tartani a most uralkodó új hangnemet - hangsúlyozza a lap.

ds/im pi

16.09 020885 1123

-. -

sk0031 4 230 mtik1035

Legfelsőbb tanácsi képviselők - felhívás

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - a szovjet legfelsőbb tanács küldötteinek egy csoportja - a szovjet tudományos és kulturális élet neves személyiségei - a nukleáris veszély megszüntetésére vonatkozó felhívással fordult pénteken a világ országainak parlamentjeihez és népeire.

a hirosimai és a nagaszaki atomtámadás közelgő 40. évfordulója alkalmából kiadott dokumentum emlékeztet rá: a történelem cáfolhatatlanul bebizonyította, hogy nincs, és nem is lehet semmiféle elfogadható magyarázat a két japán város elleni borzalmas támadásra.

az 1945-ben végrehajtott atomtámadásokkal az emberiség belépett a nukleáris fegyverkezés és a belőle származó, az egész földi életet pusztulással fenyegető veszély korszakába. a más társadalmi rendszerek fölötti erőfölény kivívására törekvők pedig ma már a világűr militarizálására készülnek. halált hozó űrfegyverek létrehozásán dolgoznak, s a föld körüli térségbe akarják őket telepíteni - mutat rá a felhívás.

az emberiség életét eközben kiáltó ellentmondások nehezítik. megtalálható egymás mellett a nyomor és a pazarló jólét, az éhezés és a túltápláltság, a munkanélküliség és a mértéktelen kizsákmányolás. a világ sok részén az emberek még mindig ki vannak téve a fajüldözésnek, a vallási és politikai nézeteik miatti hátrányos megkülönböztetésnek. találkozni még kizsákolással, emberek tömeges elűldözésével lakóhelyükről, az állami politika rangjára emelt terrorizmus példáival, s eközben mint a végveszélyt hordozó damoklész kardja függ az emberiség feje fölött az általános nukleáris katasztrófa fenyegetése.

a világ népei, s országai, függetlenül társadalmi és politikai berendezkedésüktől, csak akkor tekinthetnek biztonsággal a jövő felé, ha mindent megtesznek a világűr militarizálásának megakadályozásáért, a nukleáris leszerelés érdekében, a nukleáris fegyverek felszámolásáért.

az emberi civilizáció megmentése minden nép legfontosabb kötelessége. az emberiség képes is ennek a feladatnak az elvégzésére. a nukleáris háborút el lehet kerülni, ha a józan gondolkodású emberek erőiket egyesítve utját állják az egyetemes nukleáris pusztulás előkészítőinek - hangsúlyozza a szovjet parlamenti képviselők felhívása.

fl/hl pi

16.37 020885 2265

-. -

sk0032 4 230 mtik1036

Lengyel népfront

varsó, 1985. augusztus 2. /mti/ - varsóban ülést tartott a Lengyel népfront, hivatalos nevén a hazafias nemzeti újjászületési mozgalom /pron/ országos tanácsa, hogy megvitassa a választási kampány alakulását és döntsön arról, hogy kik szerepeljenek az októberi parlamenti választásokon az 50 fős országos képviselői listán. a tanácskozáson részt vett wojciech jaruzelski, a lemp kb első titkára és henryk jablonski, az államtanács elnöke. marian orzechowski, az országos tanács elnökségének tagja megnyitójában kifejtette, hogy a lista összeállítása hatalmas terhet jelent, hiszen a népfront szavahihetőségéről van szó. „mindannyian érezzük a felelősség terhét, hogy a legjobbakat ajánljuk a jövőendő parlamentbe, amelynek népi, dolgozó és vitatkozó parlamentnek kell lennie.,,

marian orzechowski ezt követően ismertette a tervezett névsort, majd a vita következett, amelyben megállapították, hogy az országos lista teljes egészében reprezentálja a lengyel társadalmat, tekintettel a politikai, osztály-, foglalkozási és világnézeti szempontokra. a pron országos tanácsa végül egy ellenszavazattal és három tartózkodással elfogadta a listát, amelyet elküldenek az országos választási konventnek. ugyanakkor főlhatalmazták a népfront végrehajtó bizottságát, hogy kivételes és különösen indokolt esetben tegyen újabb javaslatokat az országos konventnek, hogy vegyen föl a listára újabb személyeket. az elküldött listán egyébként 50 név szerepel, annyi, amennyit meg lehet választani.

László/so pi

16.44 020885 1536

-.-

sk0033 4 230 mtik1037

dél-afrika - nyugat-európai közösség

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1985. augusztus 2. /mti/ - a nyugat-európai közösség képviselőjében a luxemburgi, az olasz és a holland külügyminiszter hamarosan pretoriába utazik, hogy a helyszínen kapjon tájékoztatást a dél-afrikai polgárháborús helyzetről. ezt a tizek helsínkiben tartott külügyminiszteri ülése nyomán határozták el, és azután, hogy a nyugat-európai közösség országai hazarendelték tanácskozássra pretoriai nagyköveteiket.

a dél-afrikai kormányzat hozzájárult az utazáshoz azzal a feltétellel, hogy a tizek „nem avatkoznak be dél-afrika belügyeibe.,,

a nyugat-európai országok között jelenleg vita folyik, alkalmazzanak-e gazdasági és kereskedelmi tilalmakat, megtorló intézkedéseket a faji megkülönböztető dél-afrikai rendszerrel szemben, vagy megmaradjanak az erkölcsi-politikai elítélésnél. a francia kormány már életbe léptetett ilyen tilalmakat, a brit és nyugatnémet kormány azonban nem hive az ilyen intézkedéseknek.

nyugat-európa jelentős gazdasági érdekeltségekkel rendelkezik, többek között stratégiai fontosságú nyersanyagok /arany, titán, króm, vanádium, stb./ kitermelésében a dél-afrikai köztársaságban.

a luxemburgi külügyminiszter a közösség miniszteri tanácsának soros elnöke ebben a félévben. az előző soros elnök olasz, és a következő soros elnök holland külügyminiszterrel együtt irányítják a közösség külpolitikai egyeztető mechanizmusát, amelyet a milánói csucs döntése alapján hamarosan intézményesítenek. ez annyit jelent, hogy a közösség egységesen lép fel a fontosabb nemzetközi kérdésekben.

mp/so pi

16.47 020885 1653

-.-

sk0034 4 230 mtik1038

belgium - vendégmunkások

brüsszel, 1985. augusztus 2. /mti/ - ,,hazatérési hozzájárulással,, ösztönzi a belga kormány a munkanélküli külföldi ,,vendégmunkásokat,, végleges hazatérésre. a pénteken életbe lépett kormányrendelet egyévi teljes munkanélküli segély és családi pótlék kifizetését teszi lehetővé olyan bevándoroltaknak, akik több mint egy éve vannak munka nélkül, és kötelezik magukat, hogy végleg hazatérnek anyaországukba, illetve sohasem jönnek többé belgiumba.

az összeg 3-400 ezer frankot /5-7 ezer dollárt/ tehet ki több tagu család esetében. a várakozás szerint azonban igen kevesen veszik majd igénybe, miután a több éve, esetleg évtizede belgiumban élők nehezen találhatnak maguknak ezzel a segítséggel is letelepedést és megélhetést saját országukban.

belgiumban jelenleg mintegy 800 ezer külföldi munkavállalót tartanak nyilván. mintegy 150 ezer közülük marokkói és tunéziai arab, s igen sok a zaire-i afrikai is. a munkanélküliek száma 600 ezer /13 százalék/. a kormány a szociális kiadásokat és a munkanélküliséget igyekszik csökkenteni, illetve enyhíteni a külföldiek hazatérésre ösztönzésével. egyúttal igen megszigorították a bevándorlás szabályait is.

mp/so pi

16.52 020885 1219

-.-

sk0035 4 230 mtik1039

rövid hírek

kinai küldöttség romániában

bukarest, 1985. augusztus 2. /mti/ - csen mu-hua kinai miniszterelnök-helyettes vezetésével csütörtökön kinai küldöttség érkezett bukarestbe. a kinai-román gazdasági és műszaki együttműködésről tárgyal a román vezetéssel. a küldöttséget román részről ion dinca első miniszterelnök-helyettes fogadta.

ensz - dekolonizációs bizottság

Al

new york, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - pénteken new yorkban megkezdődött az ensz dekolonizációs különbizottságának ülése. a résztvevők megvitatják a csendes-, az indiai-, az atlanti-óceáni és a karib-tengeri kis szigetországok, területek helyzetét. a nyugati országok, mindenekelőtt az egyesült államok - stratégiai érdekeiket szem előtt tartva - mindenáron meg akarják őrizni a szóbanforgó területek feletti ellenőrzés jogát.

spanyol - terror

castellon de la plana, 1985. augusztus 2. /reuter/ - pénteken újabb robbanás volt egy spanyol tengerparti üdülőhelyen. valenciától északra, a látogatott castellon de la plana üdülőhelyen egy éttermet döntött romba az eddig ismeretlen eredetű robbanás. senki sem sérült meg, de egy idős ember az ijedtség miatt szívinfarktusaiba belehalt. a rendőrség feltételezi, hogy ezuttal is merénylet történt.

belga vonatkisiklás

brüsszel, 1985. augusztus 2. /ap/ - tíz utas könnyebben megsérült, amikor brüsszel déli pályaudvara közelében csütörtökön este - egy másik vonattal történt összeütközés következtében - kisiklott egy személyvonat. az anyagi kár jelentős. néhány sebesültet már aznap kiengedtek a kórházból. a baleset miatt péntek reggelig a brüsszeli vasutforgalomban jelentős fennakadások voltak.

dr-ág ku pi

16.57 020885 1690

-.-

sk0036 4 230 mtik1040

vit - baráti találkozók

fazekas lászló és nagy attila, az mti tudósítói jelentik:

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - pénteken újabb kétoldalu baráti találkozókon vett részt a magyar politikai delegáció egy-egy csoportja. délelőtt a magyar nemzeti klubban az osztrák nemzeti küldöttség mintegy ötven képviselőjét látták vendégül a magyar fiatalok. délután a magyar küldöttség tagjai a román, a finn, a koreai és a mongol nemzeti klubba látogattak.

Al

a finn-magyar találkozón a magyar fiatalokat nátori csaba, a kisz központi bizottságának első titkára vezette, a vendéglátók küldötteinek élén

markus aaltonen, a finn szociáldemokrata párt politikai bizottságának tagja állt.

a szívélyes légkörű eszmecsereken a magyar kulturális delegációval érkezett művészek, együttesek rövid műsorral léptek a közönség elé. a magyar és a román nemzeti klubban a hegedős együttes és a magyar néphadsereg művészegyüttesének tagjai népzenei, illetve népitánc bemutatóval szórakoztatták a közönséget. finnország nemzeti klubjában a rajkó zenekar adott izelítőt repertoárjából, valamint sárközi gengely gitárjátékát hallgathatták meg az egybegyültek. a mongol és a koreai nemzeti klubban a pingvin pantomim együttes műsorát tekinthették meg a kétoldalu találkozók résztvevői.

na-fl/hl pi

17.09 020885 1502

.-

sk0037 4 230 mtik1041

vit - misin sajtóértekezlet

kovács b. sándor, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - a szovjet nemzeti előkészítő bizottság értékelése szerint sikeresen megvalósulnak a xii. világifjúsági és diáktalálkozó programjai. a világ ifjúságának képviselői a vitákban felülemelkedtek az ideológiai nézeteltéréseken, s közös álláspontjuk: a békét meg kell óvni, mert csak így biztosítható az ifjúság jövője. erről beszélt egyebek között pénteki sajtótájékoztatóján viktor misin, a szovjet nemzeti előkészítő bizottság elnöke. a komszomol kb első titkára rámutatott arra, hogy a szovjet fővárosban megrendezett világifjúsági fesztivál minden eddiginél politikusabb volt, s ezt senki nem vonhatja kétségbe. kedvezett az előkészítésnek, hogy már négy hónappal a megnyitó előtt a nemzeti előkészítő bizottság elfogadta a vit politikai programját, amely kiegyensúlyozott, s összhangban van a vit jelszavával. az előkészítő munka demokratikusan folyt, s abban a legkülönbözőbb politikai felfogású fiatalok vettek részt.

Al

a moszkvai vit-re 157 ország és 86 nemzetközi ifjúsági, illetve diákszervezet küldte el képviselőit. minden eddiginél nagyobb létszámmal voltak jelen az egyesült államok fiataljai, annak ellenére, hogy az amerikai tömegtájékoztatás elhallgatja a nagy jelentőségű moszkvai eseményt. az amerikai fiatalokkal lezajlott találkozó hasznos volt, elősegítette a kölcsönös megértést. szovjet részről remélik, hogy a vit-en való részvétel eredményeként az amerikai fiatalok legalább egy része realisabb képet kap a szovjetunióról.

egy kérdésre válaszolva misin kitért arra is, hogy a szovjet fiatalok baráti kapcsolatokra törekzenek minden békeszerető ifjúsági szervezettel, köztük a kínai népköztársaság fiataljaival. szovjet részről azt szeretnék, hogy a kínai fiatalok képviselői minél előbb foglalják el méltó helyüket a nemzetközi ifjúsági mozgalomban.

a siker ellenére a szovjet szervezők nem szemlélik „rózsaszín szemüvegen”, keresztül a fesztivál eddigi menetét. egy ilyen nagyszabású nemzetközi eseményen óhatatlanul előfordulnak félreértések, problémák. szovjet részről látják ezeket, s mindent megtesznek a nehézségeket kiváltó okok felszámolásáért - mondotta misin, s hozzátette: a fesztiválon jelen vannak a nemzetközi ifjúsági összefogás ellenségei is. céljuk az, hogy minden egyes felmerült nehézséget felnagyítva, vagy ennek hiányában kitalált ürüggyel megzavarják a fesztivál menetét. kísérleteik azonban nem jártak sikerrel - mutatott rá.

kr/so pi

17.17 020885 2531

.-

sk0038 4 230 mtik1042

osztrák külügyminiszter - enyhülés

bécs, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - ausztria folytatja a szilárd béke szavatolására irányuló eddigi politikáját - hangsúlyozta leopold gratz osztrák külügyminiszter bécsben közzétett nyilatkozatában. hozzáfűzte, hogy a nemzetközi kapcsolatokban mutatkozó feszültség ellenére a különböző társadalmi rendszerű országok közötti együttműködés kiszélesítésére kell törekedni.

Al

a helsinki záróokmány aláírásának tizedik évfordulója alkalmából tartott külügyminiszteri szintű megemlékezésről szólva gratz ugy vélekedett, hogy az elősegítette a kelet-nyugati kapcsolatok felélénkülését.

ml kf pi

17.21 020885 0648

-.-

sk0039 4 230 mtik1043

szabad európa - afganisztán

washington, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - az amerikai kongresszus képviselőháza jóváhagyta azt a törvénytervezetet, amely egyebek között előírja a szabad európa rádió afganisztán-ellenes műsorsugárzásának megkezdését és körvonalazza e műsorpolitikájának elveit. a jelek szerint az egyesült államok most ennek a rádióadónak a felhasználásával akarja fokozni az afgán nép elleni lélektani hadviselését.

az amerikai törvényhozásnak ez már nem az első afgánellenes akciója. nemrégiben 15 millió dollárt szavazott meg az „afgán menekülttáborokban, tanyát vert terroristák segélyezésére.

a kongresszusban „afgán szabadságharcosok, közvetlen közreműködésével már több afgánellenes demonstrációra került sor. a „ház, falai között ezeket a terroristákat hősöknek tüntették fel, ami igencsak nehezen egyeztethető össze washingtonnak azzal a naponta hangoztatott szándékával, hogy „felszámolja a terrorizmust,„.

ht kf pi

17.27 020885 0983

-.-

sk0040 4 230 mtik1045

tyihonov - stoph

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - pénteken moszkvában megbeszélést tartott nyikolaj tyihonov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió miniszterelnöke és willi stoph, az nszép kb politikai bizottságának tagja, az ndk minisztertanácsának elnöke, aki üdülésen tartózkodik a szovjetunióban.

találkozájukon hangsúlyozták, hogy a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben különösen nagy jelentősége van a testvéri szocialista országok egységének. ezért a szovjetunió és az ndk a jövőben is mindent megtesz a szocialista közösség erősítéséért, és következetesen folytatják a béke megszilárdítását szolgáló egyeztetett külpolitikájukat.

willi stoph a megbeszélésen az ndk teljes támogatásáról biztosította a szovjetunió legújabb békekezdeményezését, azt a döntését, hogy egyoldaluan felfüggeszt mindenfajta nukleáris robbantást.

fl/so pi

17.54 020885 0897

-.-

sk0041 4 230 mtik1046

ürhajósok - szerelés a nyílt kozmoszban /1.rész/

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1985. augusztus 2. /mti/ - öt órát töltött a nyílt világűrben és bonyolult szerelőmunkát végzett, kiegészítő napelemeket helyezett el az ürállomáson pénteken vlagyimir dzsanibekov és viktor szavinih, a szaljut-7 két ürhajósa.

a szaljut-7 ürállomást a tervezők eleve úgy készítették el, hogy energiaellátó rendszerének teljesítménye fokozatosan megnövelhető legyen. először 1983 novemberében vlagyimir ljahov és alekszandr alekszandrov lépett ki a világűrbe azzal a céllal, hogy az ürhajó energiaellátását biztosító napelemtáblák közül az első kiegészítő elemek felszerelésével megnagyobbítsa. 1984 májusában leonyid kizim és vlagyimir szolovjev a második napelemtáblával is elvégezte ezt a műveletet, s e munkasorozatot a harmadik tábla megnagyobbításával most dzsanibekov és szavinih fejezte be.

jl

az űrhajósok pénteken moszkvai idő szerint 11.15-kor léptek ki az űrhajóból, magukkal vették a munkához szükséges szerszámokat és a felszerelendő napelemlapokat. miután az elsőt rögzítették, a napelemet a földi irányítóközpont utasításaival összhangban 180 fokkal elfordították. így helyük megváltoztatása nélkül tudták a napelemtábla másik oldalát is egy kiegészítő lappal megnagyobbítani. a központi panelen elhelyeztek egy kipróbálásra szánt kísérleti napelemegységet is, amelynek segítségével a nyílt világűrben jelentkező hatásokat kívánják tanulmányozni a szakemberek.

e munka végeztével dzsanibekov és szavinih visszatért a kiszálló nyiláshoz, s annak közelében felszerelt a szaljut-7-re egy szovjet és francia szakemberek által közösen kifejlesztett berendezést, aminek feladata meteoritok begyűjtése. leszereltek az űrállomás külső felületéről néhány korábban ott elhelyezett tartályt. ezeket visszajuttatják a földre, hogy a szakemberek megvizsgálhassák a bennük lévő anyagokban a nyílt világűr hatásai miatt bekövetkezett változásokat. /folyt./

fl/hl pi

18.17 020885 2003

--

sk0042 4 230 mtik1047

űrhajósok - szerelés a nyílt kozmoszban /2.rész/

az űrhajósok a munka során a világűrbe való kilépéseknél eddig használt félmerev szkafandernek egy módosított, korszerűbb változatát használták. az új űrruhának a felső testet takaró része ugyanolyan merev, mint az előzőé, de a szkafander karjai hajlékonyabbak, könnyebben mozgathatók, egyszerűbbé teszik a munkavégzést. előző űrexpedíciók résztvevőinek tapasztalatait figyelembe véve megváltoztatták a szakemberek a lényegében bonyolult műszaki berendezésnek számító űrruha legfontosabb rendszerei irányítógombjainak elhelyezését is. a sisak arc részére egy még nagyobb védelmet biztosító kiegészítő, nyitható és zárható védőálcot helyeztek el, s ennek jobb és bal oldalán kapott helyet két kis reflektor, amelyek mindig jól bevilágítják az űrhajós látóterébe eső területet, ezzel is könnyítve a munkavégzést.

új vonása volt ennek az ürsétának az is, hogy az űrhajósok kisméretű, hordozható orvosi berendezést vittek magukkal. ez a művelet egész ideje alatt mágnesszalagra rögzítette dzsanibekov és szavinih ekg-ját, regisztrálta más fontos fiziológiai jellemzőik alakulását. az öt órán át rögzített adatok a földre visszajuttatva

értékes információkat adnak majd a szakembereknek arról, hogyan alakul az űrhajósok közérzete és munkavégző képessége a hosszabb ürséták egyes szakaszaiban.

dzsanibekov és szavinih egészségi állapota és közérzete egyébként saját beszámolójuk és a műszeresen mért adatok tanúsága szerint is jó. a földi irányítóközpontban ülő szakemberek véleménye szerint a két űrhajós nagy szakmai hozzáértéssel, fennakadásoktól mentesen, magabiztosan végezte el az előírt bonyolult műveleteket.

fl/hl pi

18.36 020885 1705

--

sk0043 4 230 mtik1048

nyugat-európai katonai repülőgép

London/bonn/róma/párizs/madrid, 1985. augusztus 2.
/mti-ap/reuter/afp/ - minden bizonnyal párizs és madrid részvétele nélkül fogják előállítani az elkövetkező évtizedek új nyugat-európai harci repülőgépét. nagy-britannia, az nszk és olaszország fegyverkezési irányítói péntekre virradóan az olaszországi torinóban tartott tanácskozásukon megállapodtak a közösen kifejlesztendő gép műszaki jellemzőiben. az eredetileg öt résztvevő államra szabott tervhez franciaország és spanyolország nem adta jóváhagyását. az ügyben a tárgyalások 1983 vége óta folytak.

a kiöregedő, amerikai gyártmányú phantomok lecserélését évek óta tervezik nyugat-európában. london, bonn és róma most egy viszonylag nagyméretű gép kifejlesztésében állapodott meg. a franciák egy könnyebb változat gyártását szerették volna elfogadtatni /és a megvalósításban vezető szerepet játszani/, mert úgy vélték, hogy ezzel nagyobb üzleti sikereket érhetnek el a harmadik világ piacain is.

hivatalosan nem közölték, hány repülőgépet fognak gyártani. a korábbi elképzelések szerint mintegy nyolcszáz példányról lenne szó, összesen legkevesebb 30 milliárd dollár értékben. a nyugat-európai katonai repülőgépgyártási együttműködés gondolata szerves részét képezi a francois mitterrand elnök által szorgalmazott eureka-tervnek. most - a jelek szerint - párizst kihagyják a fejlett technológia közös hasznosításának ebből a vonatkozásából.

kj kf pi

18.39 020885 1471

--

sk0044 4 230 mtik1049

dél-afrika - 3.

pretoria/london/koppenhága, 1985. augusztus 2. /reuter/afp/ - az elmúlt 24 órában további száz embert vett őrizetbe a dél-afrikai rendőrség - közölték pretoriában péntek délben.

john makatini, a betiltott afrikai nemzeti kongresszus /anc/ nevű szervezet nemzetközi osztályának vezetője pénteki londoni sajtóértekezletén úgy fogalmazott, hogy forradalom van érlelődőben dél-afrikában. ezzel egyidőben koppenhágában bejelentették, hogy dánia bezárta johannesburgi főkonzulátusát, tiltakozásul a pretoriai rendszer politikája ellen. dán nagykövetség nem volt dél-afrikában.

kj kf pi

18.41 020885 0623

-.-

sk0045 4 230 mtik1050

uganda

kampala, nairobi, 1985. augusztus 2. /reuter/ap/upi/ - ugandában pénteken elrendelték a határállomások megnyitását, de az entebbei repülőtér továbbra is zárva van. kampalában ugyanakkor bejelentették, hogy az új vezetők tiszteletben tartják az előző rendszer által kötött megállapodásokat, átvállalják az adósságokat, de nem vállalnak felelősséget az államcsínyt követő fosztogatások során keletkezett károkért.

szakértők egyebek között azzal magyarázzák a határok megnyitását, hogy ugandának szeptemberig le kell szállítania a nemzetközi kávészervezettel kötött megállapodásban meghatározott kávémenyiséget.

közben kampalában pénteken is folytatódtak a tárgyalások az ideiglenes koalíciós kormány megalakításáról. a kabinet, amely a katonák ígérete szerint a 12 hónapon belül megtartandó választásokig maradna hivatalában, tanácsadói minőségben szolgálna a tiztagu katonai vezetőség mellett.

az obote-ellenes lázadók politikai szervezete, a nemzeti ellenállási mozgalom, amely már korábban elutasította a részvételt az új vezető testületekben, pénteken hűvösen válaszolt az új államfő

béketárgyalásokat szorgalmazó felhívására. a nairobiában kiadott nyilatkozat szerint a joweri mseveni volt hadügyminiszter vezette lázadók „kölcönösen elfogadható feltételek”, alapján ugyan készek tárgyalni a kampalái vezetőkkel, de folytatják harcukat, ha nem kapnak meggyőző bizonyítékokat arra, hogy csakugyan meg akarják tartani a megígért választásokat.

négy további ellenálló csoport nevében pénteken nyilatkozott godfrey binaisa is, aki az obotét másodszor hatalomra juttató 1980-as választások előtt nem egészen egy évig az ország elnöke volt. azt állította, hogy szövetségesei körülvették kampalát és átveszik a hatalmat, ha az új rendszer nem távolítja el a vezető posztokról obote embereit. „a zenekar ma is ugyanaz, csak a karmestert - obotét - váltották le”, - mondotta a londonban élő binaisa.

a kampalái rádió egyébként tito okello elnökre hivatkozva cáfolta azokat a híreket, hogy az obotéhoz hű katonák széleskörű ellenállást tanúsítanak az új rendszerrel szemben, s elfoglalták az ország legfontosabb közlekedési csomópontját, a fővárostól 24 kilométernyire keletre levő mponát.

mm kf pi

18.46 020885 2252

-.-

sk0046 4 230 mtik1051

libanon - izraeli támadás

bejrut, 1985. augusztus 2. /upi/taszsz/ - eddig huszonhárom halálos és tiz sebesült áldozata van a libanoni staura elleni legutóbbi izraeli légitámadásnak.

a bekaa-völgyben fekvő város légtérébe péntek reggel izraeli repülőgépek hatoltak be, és rakétákkal lőtték a település központját. az egyik épület összeomlott, maga alá temetve lakóit. a helyi hatóságok becslése szerint a halálos áldozatok száma még elérheti a negyvenet is.

ll

ll

izraeli források azt állítják, hogy a rombadöntött épület a szíriai nemzeti szocialista párt nevű libanoni szervezet helyi központja volt. ez a szervezet az utóbbi időkben számos rajtaütést és merényletet hajtott végre az ország déli részén lévő izraeli megszálló csapatok ellen.

ml kf pi

18.48 020885 0778

--

sk0047 4 230 mtik1052

kanada - amerikai jégtörő

ottawa, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - a kanadai külügyminisztérium „mélységes sajnálkozását”, fejezte ki amiatt, hogy egy amerikai jégtörő engedély nélkül igénybe veszi kanada területi vizeit.

a polar sea nevű, 16 ezer tonna vízkiszorítású jégtörő a grönlandon lévő egyik amerikai katonai támaszpontra szállít utánpótlást. csütörtökre várják a lancaster-öbölbe, hogy innen kezdje meg a kanadai területi vizeken át vezető útját az amerikai támaszpont felé.

az ottawai külügyminisztérium nyilatkozatából kitűnik, hogy az egyesült államok elmulasztott engedélyt kérni a szomszédos ország területi vizeinek igénybevételéhez, s mindössze annyit tett, hogy a másik felet tájékoztatta a jégtörő utvonalaról.

ml kf pi

18.51 020885 0769

--

sk0048 4 230 mtik1053

kinai provokációk - vietnam

hanoi, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - júliusban a kínai fegyveres erők többször tűz alá vették vietnam határmenti területeit - közölte a vietnami hírügynökség.

a tüzérség fedezete alatt a kínai csapatok kísérleteket tettek arra, hogy vietnami területre behatoljanak. a vietnami fegyveres erők ezeket a kísérleteket meggyorsították.

a kínai fél - közölte a továbbiakban a hírügynökség - a határmenti folyókba uszó aknákat telepít, amelyeket a víz sodra átvisz vietnami területre. a felrobbanó aknák nem egy esetben kioltották békés lakosok, főként halászok életét.

ág kf pi

18.54 020885 0632

--

sk0049 4 230 mtik1054

rövid hírek

törökország - kurdok

ankara, 1985. augusztus 2. /afp/ - törökország dél-nyugati részén kurd gerillák péntek hajnalban rajtaütéses akcióban megöltek egy török tisztet és öt katonát - közölték ankarában jól tájékozott források.

bolognai megemlékezés

róma, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - antifasiszta megemlékező és tiltakozó felvonulást tartottak pénteken az olaszországi bolognában, abból az alkalomból, hogy szélsőjobboldali terroristák öt évvel ezelőtt pokolgépet robbantottak a város pályaudvarán. a merénylet következtében 85-en vesztették életüket, s több mint kétszázan megsebesültek.

kozmosz-1671

moszkva, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - a szovjetunióból pénteken földkörüli pályára bocsátották a kozmosz-1671 jelzésű műholdat. kezdeti keringési ideje 89,3 perc, pályájának a földfelszíntől mért

Legnagyobb távolsága 310, legkisebb távolsága 210 kilométer. pályasíkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 72,8 fok. a kozmosz-1671 fedélzetén elhelyezett tudományos berendezések rendben működnek.

angolai-francia

Luanda, 1985. augusztus 2. /angop/ - José Eduardo dos Santos angolai államfő csütörtökön fogadta Christian Nucci francia együttműködési és fejlesztési minisztert. Nucci - aki Mozambikból érkezett Angolába - Afonso Van-Dunem angolai külügyminiszterrel is tárgyalt. Van-Dunem méltatta azt a szerepet, amit Franciaország Pretoria lépéseinek elítélésében játszik.

eszperantó világtalálkozó

Augsburg, 1985. augusztus 2. /dpa/ - az NSZK-beli Augsburgban pénteken megkezdődött a 70. eszperantó világtalálkozó. A 98 évvel ezelőtt létrehozott mesterséges nyelvet becslések szerint jelenleg több mint tízmillió ember beszéli a világ 103 országában. A mostani kongresszuson 50 országból több mint 2000 küldött vesz részt.

kj kf pi

19.22 020885 1830

-. -

sk0050 4 230 mtik1055

természeti csapások

tornádók az egyesült államokban

Cheyenne /Wyoming/, 1985. augusztus 2. /ap/afp/ - az egyesült államok észak-keleti vidékei után péntekre virradóra a közép-nyugati Wyoming állam székhelyén, Cheyenne-en is pusztító tornádó söpört végig. az utcákon hömpölygő két méter magas vízárdat kocsikat és telefonfülkéket sodort el. sokan elmenekültek otthonukból. a négyórás vihar és a jégeső után 15 centiméteres jég borította a város egyes részeit. Legalább négyen életüket veszítették és tizen eltűntek. a serif helyettesét akkor sodorta el az áradat, amikor egy kislányt próbált kimenteni családjának félig elmerült kocsijából.

földrengés közép-ázsiaiában

Taskent, Iszlámábád, Peking, 1985. augusztus 2. /taszsz/ap//upi/ - újabb erős földrengést észleltek pénteken az Üzbég SZSZK-ban, Pakisztánban és Tibetben. a földrengések erőssége az epicentrumban - Afganisztán, Pakisztán és Kína közös határvidékén - a Richter skála szerint 6 fokos volt. áldozatokról és károkról egyelőre nem érkezett jelentés. három nappal ezelőtt ugyanerről a területről - és a napnak ugyanabban az órájában - még nagyobb erejű - 6,5 fokos - földrengés indult ki. ez Pakisztánban halálos áldozatokat is követelt, és súlyos károkat okozott.

mm kf pi

19.25 020885 1273

-. -

sk0051 4 230 mtik1056

bolgár nyilatkozat

Helsinki, 1985. augusztus 2. /mti-bta/ - Marij Ivanov bolgár külügyminiszter-helyettes, a helsinki találkozón részt vevő bolgár küldöttség vezetője a finn fővárosban nyilatkozatban utasította vissza Vahit Halefoglu török külügyminiszter csütörtöki felszólalásának bolgárelles kijelentéseit. az ankarai külügyminiszter a helsinki találkozón elhangzott felszólalásában azzal vádolta Bulgáriát, hogy hatóságai az ország muzulmán kisebbsége között „erőszakos bolgárosítást, folytatnak.

Marij Ivanov nyilatkozatában hangsúlyozta: az alaptalan, bolgárelles vádaskodások célja az, hogy a nemzetközi közvélemény figyelmét eltereljék az emberi jogok Törökországban folyó megsértéséről.

mL kf pi

19.49 020885 0739

-. -

sk0052 4 230 mtik1057

ajándék vietnamnak

hanoi, 1985. augusztus 2. /vna/ - nyerki józsef, magyarország vietnami ügyvivője pénteken hanoiában ünnepélyes körülmények között átadta trinh ngoc thainak, a vietnami szolidaritási bizottság főtitkárának a magyar szolidaritási bizottság segélyküldeményét.

a szállítmány 38 tonna gyógyszert, ruhaneműt, gyapjutarakart és élelmiszert foglal magában.

a segélyküldemény átvételekor trinh ngoc thai szívből jövő köszönetét tolmácsolta a magyar szolidaritási bizottságnak és a magyar népnek.

az ünnepélyes átadás után a magyar szállítmányt a vietnam északi határa mentén fekvő ha tuyen tartományba irányították.

ml kf pi

20.23 020885 0671

-.-

sk0053 4 230 mtik1058

szovjet moratórium - sajtóértekezlet

new york, 1985. augusztus 2. /taszsz/ - a szovjetunió állandó ensz-képviselője a világszervezet new york-i székhelyén sajtóértekezletet rendezett a szovjetunióknak arról a kezdeményezésről, hogy augusztus 6-tól egyoldalúan beszünteti az összes kísérleti atomrobbantást.

vlagyimir suszto, a szovjetunió állandó ensz-képviselőjének helyettese kérdésekre válaszolva kijelentette: nem felel meg a valóságnak a nyugati propagandának az az állítása, hogy a szovjetunió azért hirdette meg a moratóriumot, mert már végrehajtotta a földalatti kísérleti robbantások tervezett sorozatát. hozzáfűzte, hogy amerikai csatlakozás esetén a moratórium meghatározatlan ideig meghosszabbítható lenne és a csatlakozás más nukleáris hatalmakat is a példa követésére készíthetne.

ml/mm pi

20.49 020885 0832

-.-

sk0054 4 800 mtik1060

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0034-ig
budapest, 1985. augusztus 2. /mti/

sk0001 borbotrány
sk0002 gorbacsov - washingtoni reagálás - apn
sk0003 rövid hírek:

peking: a dalai láma könyvtára
nizza: meghalt a francia főhővér
cannes: francia erdőtüz

sk0004 dél-afrika
sk0005 chile - csendőrök
sk0006 erdő- és bozóttüzek dalmáciában
sk0007 szudán - hadgyakorlat
sk0008 hirosima - konferencia
sk0009 usa - irán - fegyvercsempészség
sk0010 libanon
sk0011 havannai találkozó - adósságok /1. rész/
sk0012 havannai találkozó - adósságok /2. rész/
sk0013 izraeli bombázás
sk0014 irak - irán
sk0015 olasz kormány - bizalmi szavazás
sk0016 helsinki - l, humanité
sk0017 heti várható - a szerkesztőségek figyelmébe
sk0018 vit - hámosi csaba nyilatkozata /1. rész/
sk0019 vit - hámosi csaba nyilatkozata /2. rész/
sk0020 francia polinézia - nukleáris
sk0021 vit - űrhajósok sajtóértekezlete
sk0022 űrhajósok a magyar nemzeti klubban - vit /1. rész/
sk0023 űrhajósok a magyar nemzeti klubban - vit /2. rész/
sk0024 gorbacsov - szvsz
sk0025 nakaszne - szovjet moratórium
sk0026 katonai űrhajózás - taszsz
sk0027 vit - a szovjetunió napja
sk0028 várkonyi péter - helsinki
sk0029 olasz terroristák - felmentés?
sk0030 helsinki - le monde
sk0031 legfelsőbb tanácsi képviselők - felhívás
sk0032 lengyel népfront
sk0033 dél-afrika - nyugat-európai közösség
sk0034 belgium - vendégmunkások
so/pi

20.54 020885 1636

22.20

-.-

sk0055 4 800 mtik1061

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0035-sk0055-1g
budapest, 1985. augusztus 2. /mti/

sk0035 rövid hírek:
bukarest: kínai küldöttség romániában
new york: ensz - dekolonizációs bizottság
castellon de la plana: spanyol terror
brüsszel: belga vonatkisiklás

sk0036 vit - baráti találkozók

sk0037 vit - misin

sk0038 osztrák külügyminiszter

sk0039 szabad európa - afganisztán

sk0040 tyihonov - stoph

sk0041 űrhajósok - szerelés a nyílt kozmoszban /1. rész/

sk0042 űrhajósok - szerelés a nyílt kozmoszban /2. rész/

sk0043 nyugat-európai katonai repülőgép

sk0044 dél-afrika - 3.

sk0045 uganda

sk0046 libanon - izraeli támadás

sk0047 kanada - amerikai jégtörő

sk0048 kínai provokációk - vietnam

sk0049 rövid hírek:

ankara: törökország - kurdok

róma: bolognai megemlékezés

moszkva: kozmosz-1671

luanda: angolai-francia

augzburg: eszperantó világkongresszus

sk0050 természeti csapások

sk0051 bolgár nyilatkozat

sk0052 ajándék vietnammak

sk0053 szovjet moratórium - sajtóért.

sk0054 tartalomjegyzék /1. rész/

sk0055 tartalomjegyzék /2. rész/

so/pi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: meruk józsef
pirityi sándor

- v é g e -

20.55 020885 1593

2220

-.-

Külföldi hírek

budapest, 1985. augusztus 03. kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

etruszk sirlelet

orvieto, 1985. augusztus 3. /mti-ap/ - időszámításunk kezdete előtti 6. században lezárt etruszk sirt találtak érintetlenül a rómatól 120 kilométernyire északra fekvő orvieto közelében.

a főleg festőiségéről és gótikus dómjáról híres umbriai kisváros az etruszkok korában fontos település volt. amikor a régészek az ókori temetőben ásatásokat kezdtek, kiderült, hogy „már jártak ott előttük,, s több tucat sirt az eltelt századok folyamán kifosztottak. a halottkultuszukról ismert etruszkok idejében - mint ezt sok helyütt tapasztalták a feltárások során - „a halottak városai,, puha vulkanikus kőzetbe, tufába vájt boltízes sirkamrák soraiból álltak.

az orvietónál most feltárt sirban eddig néhány terrakotta vázát, bronz konyhaeszközöket és vasból készült szerszámokat, valamint egy szinte érintetlen csontvázat és egy elhamvasztott személy maradványait találták meg.

az ismeretlen eredetű - valószínűleg kisázsiaiából bevándorolt - etruszk nép az i.e. 8. századtól egyre nagyobb hatalomra tett szert itáliában, a pó völgyétől egészen campaniáig, s virágzásának csak róma megerősödése vetett véget. bár hosszú küzdelem után, az i.e. 2. században etruszia egész területe róma fennhatósága alá került, az etruszkok még sokáig megőrizték nyelvüket és sajátos műveltségüket. kulturális örökségük - szokásaik, vallásuk, politikai intézményeik, s görög hatás alatt álló, de sajátos itáliai elemeket is tartalmazó